

Polityka ochrony dzieci w Stowarzyszeniu Satori

Definicje:

Stowarzyszenie – Stowarzyszenie Satori.

Dziecko definiuje się jako każdą osobę, która nie ukończyła 18 r.ż. Ta definicja jest uznawana na arenie międzynarodowej jako identyfikująca populację, która jest szczególnie narażona i wymaga dodatkowych zabezpieczeń w celu ochrony ich praw.

Małoletni cudzoziemiec bez opieki - małoletni cudzoziemiec, który przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium bez opieki osób dorosłych, odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej.

Opiekunem dziecka jest rodzic/rodzice posiadający pełnię praw rodzicielskich lub opiekun prawny mający prawo do reprezentacji dziecka, a także opiekun faktyczny dziecka, w tym rodzic zastępczy.

Krzywdzenie to każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci lub zakłócają ich optymalny rozwój.

Przemoc fizyczna wobec dziecka to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Przemoc psychiczna wobec dziecka to przewlekła, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem.

Wykorzystanie emocjonalne to nieumiejętność stworzenia właściwego, wspierającego środowiska pomagającego w rozwoju dziecka, w tym brak podstawowych wzorów tworzenia więzi, tak by dziecko mogło rozwijać stabilny i pełen zakres kompetencji społecznych, współmierny do jego potencjału i w kontekście społeczeństwa, w jakim dziecko przebywa. Do niniejszej kategorii zalicza się także działania wobec dziecka, które powodują krzywdę lub niosą za sobą wysokie ryzyko prawdopodobieństwo skrzywdzenia dziecka, jeśli chodzi o jego zdrowie lub fizyczny, mentalny, duchowy, moralny czy społeczny rozwój. Powyższe działania muszą znajdować się w granicach rozsądku pod kontrolą rodzica lub osoby pozostającej w relacji odpowiedzialności, zaufania lub władzy. Działania te obejmują ograniczenie swobody poruszania się, zachowanie mające na celu pomniejszanie zasług bądź umniejszanie dziecka,

poniżanie, robienie z dziecka kozła ofiarnego, zrzucanie odpowiedzialności na dziecko, grożenie, nastraszanie, dyskryminację, wyśmiewanie lub inne niefizyczne formy wrogiego traktowania lub traktowania o charakterze odrzucenia (WHO, 1999).

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

Zaniedbywanie dziecka to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Beneficjent - każda osoba korzystająca ze wsparcia Stowarzyszenia Satori.

Zgoda opiekuna to zgoda osoby uprawnionej do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego (rodzic, opiekun prawny) lub innej osoby uprawnionej do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu. Wystarczająca jest zgoda jednego rodzica/opiekuna. W przypadku braku porozumienia między rodzicami lub opiekunami dziecka, sprawę rozstrzyga sąd.

Wykorzystywanie seksualne - oznacza rzeczywiste lub usiłowane nadużycie bezbronnej pozycji, zróżnicowanej władzy lub zaufania Beneficjenta do celów seksualnych, w tym między innymi czerpanie korzyści finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystywania seksualnego innej osoby.

Polityka – Polityka ochrony dzieci.

Pracodawca – należy przez to rozumieć Stowarzyszenia Satori .

Pracownik – osoba zatrudniona w Stowarzyszeniu w oparciu o umowę o pracę.

Współpracownik – osoba wykonująca pracę na rzecz Stowarzyszenia w oparciu o umowy cywilno-prawne: w tym umowy zlecenia, umowy o staż, umowy o praktyki i umowy wolontariacie.

Personel – pracownik, współpracownik, osoby reprezentujące Stowarzyszenie np. członkowie Zarządu

Molestowanie – należy przez to rozumieć nękanie, nie oznacza ono wyłącznie molestowania seksualnego. Nękanie to taka forma dyskryminacji i każde niepożądane zachowanie (także nieodwołujące się do płci czy seksualności), którego celem lub skutkiem

jest naruszenie godności osoby i stworzenie wobec niego lub niej zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery. Molestowanie, tak jak dyskryminacja i molestowanie seksualne, może być działaniem jednorazowym i jest przejawem dyskryminacji, to znaczy odnosi się do przestępstwa dyskryminacji. Możemy mówić o molestowaniu np. ze względu na wiek, ze względu na staż pracy, ze względu na posiadanie lub nieposiadanie rodziny itp.

Molestowanie seksualne – każde niepożądane zachowanie o charakterze seksualnym lub odnoszące się do płci, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności, w szczególności przez stworzenie wobec osoby zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery. Molestowanie seksualne, podobnie jak inne formy dyskryminacji, może być działaniem jednorazowym. Na to zachowanie mogą się składać fizyczne, werbalne lub pozawerbalne elementy. Molestowanie seksualne to jeden z rodzajów dyskryminacji ze względu na płeć.

Część 2. Zasady udzielania pomocy oraz innych aktywności z udziałem dzieci

Stowarzyszenie świadczy następujące usługi na rzecz osób dorosłych i dzieci:

- prowadzenie szkoleń dla członków Stowarzyszenia i ich sympatyków,
- prowadzenie zajęć sportowych
- organizację wycieczek dzieci i młodzieży
- organizację zawodów sportowych

Z pomocy działań można skorzystać bez względu na płeć, narodowość, pochodzenie etniczne, status materialny, orientację seksualną, wiek, wyznanie, poziom sprawności.

Zasady kontaktu personelu z dzieckiem opierają się na poszanowaniu godności dziecka, jego podmiotowości i praw, w tym prawa do ochrony prywatności dziecka.

Personel ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z beneficjentem uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu. Wyjątek od tej zasady stanowią sytuacje, gdy:

- poważnie jest zagrożone zdrowie, życie beneficjenta lub innych osób;
- tak stanowią przepisy obowiązującego prawa;
- działania podejmowane w celu ochrony dziecka wymagają współpracy interdyscyplinarnej – ujawnienie informacji odbywa się z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych oraz o ochronie dóbr osobistych;
- wynika to z umów zawartych z organizacją/organem finansującym działania Stowarzyszenia.

Każdorazowo, o ile to możliwe i nie zagraża dobru dziecka, personel informuje o ujawnieniu informacji beneficjenta, którego informacje dotyczą i jego opiekuna.

Obecność dziecka na zajęciach organizowanych przez Stowarzyszenie

Dziecko jest przyprowadzane i odprowadzane przez opiekuna. W czasie zajęć odpowiedzialny za jego bezpieczeństwo jest personel Stowarzyszenia.

Dziecko może być również przyprowadzone do Stowarzyszenia przez inną osobę lub przychodzić samo za zgodą opiekuna. Wówczas za jego bezpieczeństwo odpowiedzialna jest osoba, która go przyprowadziła lub opiekun, w szczególności personel, który otrzymał zgodę opiekuna na przyprowadzenie dziecka.

Kontakt bezpośredni z dzieckiem

Kontakt bezpośredni z dzieckiem odbywa się wyłącznie po wyrażeniu zgody przez jego opiekuna. W szczególnych przypadkach dziecko po ukończeniu 13 roku życia może samo wyrazić zgodę na kontakt.

Opiekunowie dziecka mają prawo do informacji o zakresie udzielanej dziecku pomocy, o ile udzielenie tej informacji nie spowoduje zagrożenia dla dobra dziecka.

Zajęcia z dziećmi realizowane są przez personel.

Opiekun dziecka w porozumieniu z prowadzącym zajęcia może uczestniczyć w zajęciach. Po zajęciach opiekun może otrzymać informacje zwrotne dotyczące obserwacji dziecka podczas zabawy i jego udziału w poszczególnych czynnościach.

Przy organizacji imprezy grupowej uwzględnia się bezpieczeństwo dzieci przebywających na niej, w szczególności w kontakcie z wykorzystywanym podczas imprezy sprzętem, oraz zapewnia się dostęp do szybkiej pomocy medycznej w nagłych przypadkach.

Zasady kontaktu pośredniego z dzieckiem

W kontakcie pośrednim udziela się konsultacji, informacji lub wsparcia dzieciom oraz osobom dorosłym.

Kontakt pośredni personelu z dzieckiem odbywa się za pośrednictwem stosowanych przez Stowarzyszenie kanałów komunikacyjnych.

W kontakcie pośrednim konsultacja lub informacja udzielana jest niezwłocznie. W razie potrzeby konsultacji lub informacji można udzielić po zapoznaniu się z dokumentacją dziecka, czy przebiegiem sprawy, konsultacji z innymi pracownikami, czy przeprowadzeniu innych niezbędnych czynności.

Zasady bezpiecznej relacji personel-dziecko

Niedopuszczalne są następujące zachowania personelu wobec dzieci:

- wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, poniżają dzieci lub mają znamiona innych form przemocy;
- niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem, naruszający godność dziecka;
- podawanie dziecku alkoholu, leków, wszelkich środków psychoaktywnych;
- akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które zaangażowane jest dziecko;
- nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym z dziećmi, w tym zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;

Zasady bezpiecznej relacji między dziećmi

Niedopuszczalne są następujące zachowania wśród dzieci:

- wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, poniżają lub mają znamiona innych form przemocy;
- niestosowny kontakt fizyczny, naruszający godność i seksualność drugiej osoby;
- używanie przez dzieci alkoholu, leków, wszelkich środków psychoaktywnych;
- akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach;
- nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym między dziećmi, w tym zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet przez dzieci

- za korzystanie z urządzeń z dostępem do sieci Internet odpowiada opiekun;
- w przypadku, gdy sytuacja z Internetu przestraszy lub zaniepokoi dziecko, należy powiedzieć o tym komuś z personelu;
- w trakcie korzystania z Internetu obowiązują zasady szacunku i savoir vivre. Traktuj innych tak, jak byś chciał, żeby Ciebie traktowano;
- korzystanie z Internetu odbywa się w określonym z personelem czasie;

Ochrona wizerunku i danych osobowych dziecka i jego opiekunów

Przetwarzanie danych osobowych

Stowarzyszenie przestrzega przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, m.in. poprzez:

- odbieranie pisemnej zgody podopiecznych na przetwarzanie danych osobowych;
- szkolenia personelu;
- zabezpieczenie dokumentacji zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej;

- określenie jasnych zasad ujawniania zawartych w dokumentacji informacji instytucjom trzecim.

Współpraca z mediami

Stowarzyszenie nie udostępnia informacji podopiecznych przedstawicielom mediów bez każdorazowej i indywidualnej zgody beneficjenta lub jego opiekuna. Pracownicy nie kontaktują obecnych ani byłych podopiecznych z przedstawicielami mediów bez ich zgody.

Personel udzielający pomocy bezpośredniej beneficjentowi wypowiada się w jego sprawie w mediach jedynie po wyrażeniu zgody przez niego lub jego opiekuna, o ile w wyniku wypowiedzi można dokonać identyfikacji osoby.

Utrwalanie i publikowanie wizerunku klienta

Każdorazowo, publikując wizerunek dziecka, należy dołożyć starań, by nie był to wizerunek upokarzający czy stawiający je w negatywnym świetle albo w jakikolwiek sposób mogący je narazić na niebezpieczeństwo.

Część 3. Zapobieganie krzywdzeniu dziecka

W celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci Stowarzyszenie prowadzi działania edukacyjne dla personelu, podnoszące ich wiedzę i kompetencje.

Stowarzyszenie dokłada wszelkich starań, by zatrudniać personel posiadających odpowiednie kwalifikacje i kompetencje, który podziela wartości wynikające z celów statutowych Stowarzyszenia.

Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z kontaktem z dzieckiem, Stowarzyszenie jest obowiązane do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym, określonym ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

Personel przed przystąpieniem do pracy obowiązany jest zapoznać się z:

- niniejszą polityką,
- zasadami ochrony danych osobowych,
- innymi obowiązującymi w organizacji zasadami i procedurami.

Zarząd odpowiada za koordynację wdrożenia i przestrzegania zapisów Polityki Ochrony Dzieci. Zarząd upoważnia osobę odpowiedzialną za koordynację do przygotowania personelu, w tym

nowozatrudnionych osób do stosowania standardów. Przygotowanie powinno zawierać samodzielne zapoznanie się ze standardami, moduł szkoleniowy, który może odbywać się raz na pół roku lub w razie potrzeby, gdy zbierze się grupa nowych członków personelu. Informacja o zapoznaniu się i zobowiązanie do stosowania standardów znajduje się w każdej zawieranej z daną osobą umowie. Osoba odpowiedzialna za koordynację posiada uprawnienia pracodawcy w zakresie objętym upoważnieniem.

Część 4. Interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

Personel działa na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W swojej pracy kierujemy się przepisami prawa. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana, bez względu na to czy pochodzi od dziecka/rodzica/innej osoby oraz czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony innego dziecka, opiekuna dziecka, osoby trzeciej czy też członka personelu Stowarzyszenia.

Zgłoszenie krzywdzenia dziecka przez osobę zewnątrz organizacji może przyjąć każdy członek personelu, który podejmie działania określone poniżej. W przypadku sytuacji obejmującej krzywdzenie przez członka personelu lub innego beneficjenta stowarzyszenia, zgłoszenie przyjmuje jedna z trzech osób zaufania, wybranych przez Zarząd specjalną uchwałą raz na dwa lata. W przypadku, gdy osobą podejrzaną o krzywdzenie jest członek Zarządu, on oraz jego najbliżsi (krewni, powinowaci do 3 stopnia, osoby pozostające we wspólnym pożyciu) nie mogą uczestniczyć w działaniach w sprawie.

W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa lub zagrożenia dobra dziecka, personel niezwłocznie podejmuje interwencję. Decyzję o podjęciu interwencji podejmuje zespół w składzie: pracownik posiadający informacje, osoba zaufania oraz członek Zarządu. Decyzję o podjęciu interwencji zatwierdza Zarząd, wskazując osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie wszelkich działań w sprawie i kontakty poza organizację.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka personel, który pozyskał taką informację, niezwłocznie podejmuje interwencję poprzez natychmiastowe powiadomienie telefoniczne oraz przesłanie drogą elektroniczną zawiadomienia o bezpośrednim zagrożeniu bądź naruszeniu życia i zdrowia dziecka do odpowiedniej jednostki Policji.

W przypadku krzywdzenia dziecka przez członka personelu Stowarzyszenia, oprócz działań zewnętrznych (interwencji), Zarząd podejmuje działania pracownicze i dyscyplinarne wobec sprawcy.

Wszystkie czynności związane z interwencją są dokumentowane w formie elektronicznej i papierowej. Dane przechowywane są zgodnie ze standardami ochrony danych osobowych o statusie wrażliwe i udostępniane jedynie w przypadkach wskazanych prawem.

Obok przeprowadzenia interwencji Zarząd wraz z osobą odpowiedzialną za przypadek tworzą co najmniej trzyosobowy zespół składający się z członków personelu i w razie potrzeby zewnętrznego specjalisty w celu stworzenia planu pomocy małoletniemu w ramach działań Stowarzyszenia. Plan obejmuje działania bezpośrednio wobec małoletniego i jego opiekunów, przede wszystkim mające na celu wsparcie medyczne i psychologiczne. Plan ustalany jest w ciągu 2 tygodni od wszczęcia procedury i obejmuje wsparcie na co najmniej pół roku od jego rozpoczęcia. Plan musi zawierać sposób jego ewaluacji i ewentualnego skrócenia lub przedłużenia działań.

Informacje o interwencji przekazuje się osobie zgłaszającej, dziecku, o ile jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala oraz jego opiekunom na ich wniosek. Informacja udzielana jest przede wszystkim bezpośrednio w formie ustnej.

Jeżeli pomimo udzielonej pomocy dziecko dozna poważnego uszczerbku na zdrowiu lub poniesie śmierć, Zarząd przeprowadzi analizę udzielonej pomocy w celu wyciągnięcia wniosków na przyszłość.

Część 5. Wdrożenie polityki

Polityka Ochrony Dzieci wchodzi w życie w chwili opublikowania jej pełnej wersji przez Zarząd w sposób dostępny dla wszystkich członków personelu oraz beneficjentów, w tym umieszczenie na stronie internetowej Stowarzyszenia.

Na podstawie wyników okresowych konsultacji z personelem, raz na trzy lata lub w razie zmiany przepisów prawnych dotyczących obszaru opisanego w Polityce, Zarząd zainicjuje ewentualną zmianę zapisów. Każdorazowo wprowadzenie zmian w Polityce wymaga ich ogłoszenia wszystkim członkom personelu.

W razie wątpliwości co do interpretacji lub stosowania przepisów niniejszej Polityki personel może zgłosić potrzebę ich rozstrzygnięcia do Zarządu. Zarząd dokonuje rozstrzygnięcia wątpliwości, wiążącego w danej sprawie i informuje wszystkich członków personelu o jego treści.